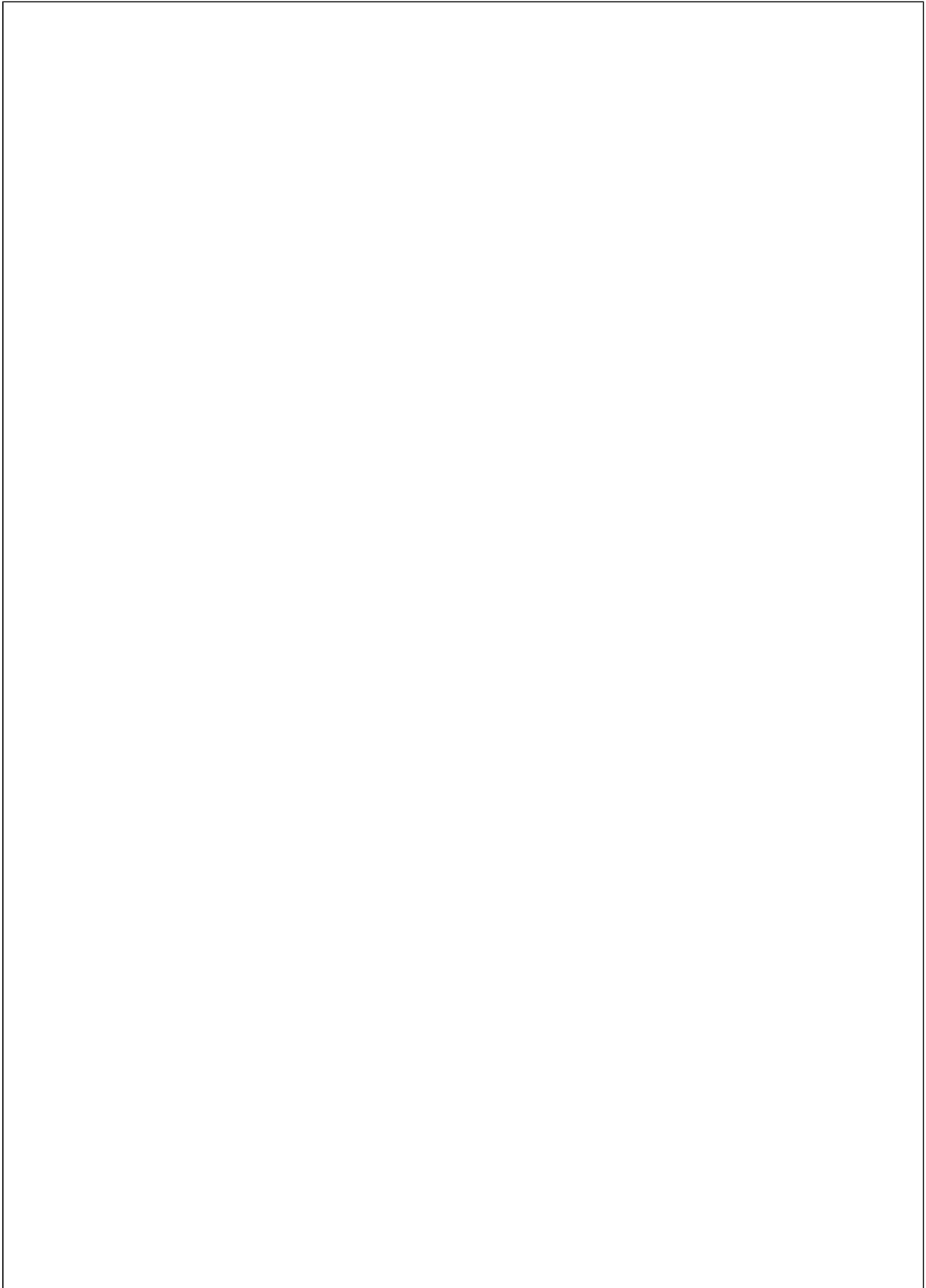

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/207942,TEKSTAUDIO-75-rocznica-uznania-NRD-przez-Polske-Ludowa.html>
01.03.2026, 11:57

[TEKST+AUDIO] 75. rocznica uznania NRD przez Polskę Ludową

18 października 1949 r. komunistyczne władze w Warszawie uznały rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

17.10.2024

Po bezwarunkowej kapitulacji z maja 1945 r. Niemcy zostały podzielone na cztery strefy okupacyjne: amerykańską, brytyjską, francuską i sowiecką. Wschodnia granica Niemiec została tymczasowo wyznaczona na linii Odry i Nysy. Jej ostateczny przebieg miała zatwierdzić konferencja pokojowa. Początkowo zakładano, że stanie się to w nieodległej przyszłości.

Narastający konflikt zimnowojenny sprawił jednak, że utrwalił się podział Niemiec – już nie na cztery, lecz na dwie części. Z zachodnich stref okupacyjnych powstała w maju 1949 r. Republika Federalna Niemiec ze stolicą w Bonn. Ze strefy sowieckiej 7 października tego samego roku wyłoniła się Niemiecka Republika Demokratyczna ze stolicą we wschodnim Berlinie, od początku zdominowana przez komunistów i zależna od ZSRS. Prezydentem NRD został Wilhelm Pieck, a premierem – Otto Grotewohl.

Republika Federalna Niemiec i NRD nie uznawały się nawzajem. Niemiecką Republikę Demokratyczną bardzo szybko – już 15 października 1949 r. – uznał Związek Sowiecki, a za nim kolejne państwa bloku wschodniego: Bułgaria (17 października), Polska i Czechosłowacja (18 października), Węgry (19 października), Rumunia (22 października).

Bolesław Bierut, jako ówczesny przewodniczący Komitetu Centralnego PZPR, już 14 października deklarował w piśmie do Piecka i Grotewohla: „Naród polski wita powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, która raz na zawsze zerwała ze zgubną i haniebną tradycją »marszu na wschód« i która uważa granicę Odry i Nysy za granicę pokoju. [...] Wierzimy, że nowe Niemcy, Niemcy demokratyczne i pokojowe, będą stanowiły ważną część składową światowego obozu pokoju, na którego czele kroczy niezwyciężony Związek Radziecki”.

Cztery dni później, 18 października 1949 r., wiceminister spraw zagranicznych Stanisław Leszczycki przesłał ministrowi Georgowi Dertingerowi lakoniczny telegram: „Mam zaszczyt zawiadomić Pana, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej postanowił uznać Tymczasowy Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej i ustanowić przy nim przedstawicielstwo dyplomatyczne”.

Choć władze NRD od początku akceptowały powojenną zachodnią granicę Polski na Odrze i Nysie (na co RFN zdobyła się dopiero wiele lat później), w relacjach polsko-niemieckich nie brakowało różnic interesów i napięć. Komunistyczna propaganda chętnie wskazywała na przyjaźń łączącą jakoby oba państwa. Dziś historycy mówią raczej o „przyjaźni nakazanej” lub „przyjaźni, której nie było”.

Polecamy:

- [Filip Gańczak Polski nie oddamy. Władze NRD wobec wydarzeń w PRL 1980-1981](#) - we wprowadzeniu autor przygląda się relacjom Polski Ludowej i NRD przed sierpniem 1980 r.

- [Filip Gańczak Gryf, młot i cyrkiel. Szczecin w polityce władz NRD 1970-1990](#)
- Liczne materiały na temat NRD znajdują się w portalu IPN przystanekhistoria.pl

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy IPN – Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

AUDIO:

- [Polska uznała Niemiecką Republikę Demokratyczną - dr Filip Gańczak, BRP IPN](#)

Pliki do pobrania

[Polska uznała Niemiecką Republikę Demokratyczną - dr Filip Gańczak, BRP IPN \(mp3, 4.76 MB\)](#)

[Polska uznała Niemiecką Republikę Demokratyczną - dr Filip Gańczak, BRP IPN \(wav, 34.95 MB\)](#)

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)